

Az Ige növekedése

Lekció: Zsolt. 2.
Textus: ApCsel. 4.13-31

2009. márc. 1.
Gazdagrét

Mi az imádság?

Az ősgyülekezet imádkozik. Úgy imádkoznak, hogy belerendült a hely. Nem tudom, ez pontosan mit jelent, mi történt közöttük, de az biztos, hogy sokan szeretnék így imádkozni. Az imádság amúgy is olyan titokzatos. Van, amikor szinte kiömlik belőlünk, szárnyalunk, és van, amikor annyira szeretnénk, és mégis olyan száraz a lelkünk. Vannak, akiknek egészen természetes, mint a lélegzetvétel, valamilyen formában mindig is imádkoztak; vannak, akik maguk is csodálkoznak, mi történt, hogy évtizedek után egyszer csak elkezdtek beszélgetni Istennel, és vannak, akik számára ma is elképzelhetetlen, hogy mit is jelent az imádság, ill. miben és hogyan lehet ez több, mint - a legjobb esetben - valami relaxáló vagy meditációs technika. Abban is érdekes az olvasott beszámoló, hogy míg az imádság a mai világban a legtöbbször elsősorban egyéni, személyes, nagyon bensőséges, sőt, magánügy, az első keresztények együtt imádkoznak, közösen emelik fel a hangjukat. Az imádsághoz oly sokakban kapcsolódó szeméremnek nyoma nincs ebben a leírásban. Továbbá imádságuk témája nem valami belső lelki ügy, cseppet sem mentes a korabeli közélettől, politikától, sőt, az állampolgári engedetlenség egy minősített esetéhez kapcsolódik. (Ezért nem szerette soha egy diktatúra sem azokat, akik Jézust valóban követve ismerték az imádság erejét...) Figyeljük meg hát az első keresztények gyakorlatát, mikor, hogyan, miért és milyen eredménnyel imádkoznak, és engedjük, hogy amint ezekre a kérdésekre választ keresünk, mindez hatással legyen ránk, és a mi imádkozásunkra!

I. Az imádság egy konkrét helyzet feltárása Istennek

Természetesen ez az állítás nem meríti ki az imádság fogalmát, de egy fontos szempontot rámutat. Az imádságban egészen más fénybe, teljesen új összefüggésbe kerülünk, új perspektívák nyílnak.

Pétert és Jánost azzal bocsátja el a Nagytanács (a legfelsőbb bíróság) az őrizetbe vételből a kihallgatás után, hogy megfenyegetik őket, ne szóljanak többet Jézus nevében, ne hirdessék a népnek, hogy miután ők elítélték és megölték Jézust, Isten feltámasztotta, és Úrrá és királlyá tette. Az apostolok ugyanis Jézus nevében meggyógyítottak egy születése óta nyomorék embert, és ez a letagadhatatlan tény hatalmas erőt adott ahhoz, hogy azt a Jézust hirdessék a népnek, akit nem olyan régen, hitük szerint, véglegesen elhallgattattak a vallási ill. politikai vezetők. Péter és János szemükbe mondták, hogy inkább Istenre hallgatnak, és nem a vezetők parancsára, majd elmentek, és minderről beszámoltak a társaiknak.

Az első keresztény közösséget tehát saját vezetőik megfélemlítették és megfenyegették. Mindenki tudja, hogy nemrég hogyan bántak el Jézussal; senkinek sem lehetnek illúziói afelől, hogy ez a fenyegetés nem játék. A Nagytanácsnak hatalmában áll bárkit letartóztatni, kihallgatni és elítélni. Ha valaki azonosul a Jézust követőkkel, az állásával, a karrierjével játszik. Ilyenkor szokták titokban, a szomszéd faluban megkeresztelni a gyerekeket... Ezek azok az idők, amelyekről azt mondják, hogy akkor nem lehetett... Túl nagy az ára... Mindez nyilvánvalóan válságot jelent egy éppen kibontakozásban lévő, növekedésnek induló közösségben.

A megfélemlítésben az első gyülekezet imádkozni kezd. Ez egyrészt nem tűnik cseppet sem különösnek, másrészt hasonló helyzetben nekünk számos más lehetőség jutna eszünkbe: jogi tiltakozás – egy demokráciában ez lehetetlen (akkor nem volt demokrácia...); a kapcsolatok feltérképezése, hátha valakinek van ismerőse a Nagytanács tagjai között, és rá lehet venni, hogy hunyjon szemet...; elkerülő stratégiák kidolgozása – esetleg jobb lenne óvatosságból felhagyni egy kis időre Jézus hirdetésével, és majd később újra kezdeni – így több az esély a megmaradásra; vagy a teljes reménytelenség és kétségbeesés: ha a Nagytanács ellenük fordult, úgy elintéz mindannyiunkat, mint Jézust, ezért jobb, ha már most lehúzzuk a rolót... Számptalan módon lehet a válsághelyzetre reagálni, és gyakran úgy tűnik, hogy minden reakció nagyobb józanságról és valóságérzékről tesz bizonyosságot, mint az, amit Jeruzsálemben választanak, hogy *„amikor ezt meghallották, egy szívvel és egy lélekkel felemelték hangjukat az Istenhez...”*

Mennyire valóságos és józan válasz a szorongatott helyzetre az imádság? Nem a valóságtól menekülnek el azok, akik ahelyett, hogy valami hasznosat, vagy előremutatót tennének, imádkozni kezdenek? Nem a gyengeség, a tehetetlenség, a gyávaság jele ez? Ezekre a kérdésekre a válasz abban van, hogy vajon Isten olyan „tényező-e”, akire számítani lehet, valóságos szereplő-e a mindennapi helyzetek, események sodrában? Menekülés, struccpolitika bevonni őt, feltárni elé egy nehéz helyzetet, vagy éppen a legjobb megoldás, hiszen ő a leghatalmasabb „tényező”, aki feltétlenül a zsidó Nagytanács felett áll? Mindenesetre bizonyára nem véletlen, hogy az imádság Isten mindenhatóságának megvallásával kezdődik: *„Urunk, te teremtetted az eget és a földet, a tengert és mindent, ami bennük van...”* Ez Isten népének meggyőződése és hitvallása, és ezért tárják fel a helyzetet az ő színe elé. Valóságosan számolnak Istennel, számolnak annak a Jézusnak a hatalmával, és számítanak annak a Jézusnak a közbeavatkozására, aki meghalt és feltámadt.

Úgy is fogalmazhatunk, hogy az imádság nem a vallásgyakorlás egy formája, ami elszigetelten létezik a mindennapi, megfogható valóságtól, hanem annak elismerése, hogy az Úr a legvalóságosabb szereplő minden helyzetben. Az imádság nem varázsszer az apostolok életében, hanem annak megélése, kifejezése, hogy bármit tesznek, bármilyen helyzetben találják magukat, az nem független attól a Jézustól, akit Isten Úrrá tett mindenek felett. Az imádságban feltárják önmagukat és az eseményeket annak az Istennek, aki abszolút valósággá lett számukra, akit láttak meghalni, akit elsirattak, akivel kapcsolatban minden reményük semmivé lett, és aki egyszer csak előttük állt, és elhívta őket tanúinak, és felhatalmazta erre a küldetésre Szentlelkével. Szívük, lényük, identitásuk középpontja ez a Jézus lett. Azért imádkoznak, mert Isten

abszolút valóságos lett számukra, és pillanatig sem kérdés, hogy ő az első számú „tényező”. Éppen ezért, amikor mi nem imádkozunk, azért nem tesszük, mert nem ismerjük hatalmát, szeretetét és valóságos voltát. Nem „tényező”, mert még ha szánkkal azt is mondjuk, hogy dehogynem, képtelenek vagyunk számítani rá, feltárni előtte a helyzeteket, és vele és általa egészen új perspektívát kapni. Az imádság valósága a Jézussal való találkozás valóságából fakad.

II. Hogyan imádkozunk?

Láttuk, hogy az imádság elsősorban azon múlik, hogy milyen valóságosan tör fel bensőnkéből az a bizonyosság, hogy Jézus Krisztus minden helyzet felett Úr, és mi hozzá tartozunk. Ezt a hitet semmilyen az imádsághoz kapcsolódó útmutatás, módszer, gyakorlat nem pótolhatja. Ugyanakkor az is megtörténik, hogy valakiben megszületett az imádság, de érzi, hogy nem találja a szavakat, vagy alkalmanként nehéz megérteni, hogyan imádkozzon egy-egy konkrét helyzetben. Szeretne jobban kibontakozni az Úrral való beszélgetésben, de valahogy eszköztelennek érzi magát. Ezen a ponton ad útmutatást, ahogyan a szorongatott helyzetben a jeruzsálemi keresztények imádkoztak. Ennek lényege, hogy abban, ahogy az Úr elé állnak, egy zsoltárt (a 2. zsoltárt) használnak fel. Az ószövetségi Szentírásból, Isten Igéjéből merítenek az imádsághoz. Ezzel kapcsolatban két dologra szeretném felhívni a figyelmet.

A Biblia használata meggazdagítja imádságunkat azzal, hogy megfelelő nyelvezetet ad. Gyermekként úgy tanulunk meg beszélni, hogy utánozzuk a felnőtteket, ismételjük, és egyre inkább megfelelően alkalmazzuk azt, amit tőlük hallottunk. Ilyen értelemben minden szavunk válasz vagy ismétlés. Ez persze nem vesz el közlésünk eredetiségéből, hiszen a hallott szavakat, kifejezéseket a magunk céljai szerint rendezzük össze; növekedő, fejlődő gyermekként már nem csak ismételjük a hallottakat. Hasonlóan van ez az imádsággal is. Úgy imádkozunk, ahogy másokat hallunk imádkozni (ezért van az, hogy minden közösségnek kialakul a sajátos stílusa; van, ahol kiabálnak, van, ahol elragadtattak, van, ahol tárgyilagosak, stb...). Éppen ezért, ha nem csak a körülöttünk lévőkötől, de magától Istentől akarunk tanulni és gazdagodni, érdemes az Isten Igéjéből meríteni. Az ösgyülekezet megszólítása: „*Urunk, te teremtetted az eget és a földet, a tengert és mindent, ami bennük van...*” ilyen bibliai-liturgiai örökségből való. Mégsem automatikus vagy személytelen, hiszen, amint láttuk, ebben a helyzetben nagyon is aktuális, hogy Istent mint szuverén Urat szólítják meg.

Ennél talán még szembetűnőbb és fontosabb, hogy Isten, Igéje alapján, tartalmában is vezeti a jeruzsálemi gyülekezet imádságát. A Szentlélek eszükbe juttat, eléjük hoz egy olyan bibliai részt, amely megvilágítja, és ezzel új fénybe helyezi az eseményeket. Az imádság alatt így idézik a 2. zsoltárt: „*te mondtad atyánknak, a te szolgádnak, Dávidnak szájával a Szentlélek által: Miért zúdulnak fel a pogányok, és a nemzetek miért terveznek hiábavalóságot? Felkeltek a föld királyai, és a fejedelmek megegyeztek az Úr ellen és az ő Felkentje ellen.*” És amint Isten Lelke eléjük hozza ezt az Igét, az hihetetlen konkrétan világítja meg szorongatott helyzetüket: „*Mert a te szent Szolgád, Jézus ellen, akit felkentél, valóban megegyezett Heródes és Poncius*

Pilátus ebben a városban a pogányokkal és Izrael népével...” Igen, Urunk, éppen az történik, amit Igédben megmondtál. Megegyeztek a te felkented, Jézus ellen, és ugyanezt teszik most is. El akarják hallgattatni az evangéliumot, meg akarnak félemlíteni bennünket, a hatalmasok hiábavalóságot terveznek, és felkeltek ellened. Nincs ebben semmi új, semmi különös. Egyedül te vagy az Úr! (A zsoltár így folytatódik: „*A mennyben lakozó kineveti, az Úr kigúnyolja őket...*” Ezt Lukács már nem idézi, de nyilvánvalóan az egész zsoltár ott volt az imádkozók szívében és ajkain.)

Azzal, hogy az Ige az imádságban megvilágítja, értelmezi, új perspektívába állítja a mindennapi helyzeteket, motivál és erőt ad: „*Most pedig, Urunk, tekints az ő fenyegetéseikre, és add meg szolgálóidnak, hogy teljes bátorsággal hirdessék igédet; te pedig nyújtsd ki a kezedet gyógyításra, hogy jelek és csodák történjenek a te szent Szolgád, Jézus neve által.*” Nem torpannak meg, nem rettennek meg, nem adják fel, sőt, még több erőt, még több bátorságot, még több gyógyulást, és még több jelet kérnek az Úrtól. A hatalmasok és fenyegetéseik semmivé olvadnak szemükben, hiszen a Lélek és az Ige által az Úr hatalma jelenik meg előttük. A szorongatott helyzetben nem a maguk biztonságával, eddig elért eredményeik megtartásával, konzerválásával vannak elfoglalva, hanem Jézus további hirdetésével. Egy szívvel, egy lélekkel kiáltanak az Úrhoz.

A Szentlélek ma is cselekszik hasonlóképpen. Megdöbbenő módon tudja feltárni egy-egy helyzet jelentését azzal, hogy az imádságban egy bibliai szakaszt hoz az egyén vagy a közösség elé. Amikor könyörgünk, nehéz helyzetben keressük, hogyan lát bennünket Jézus, akár fel is tehetjük a kérdést: van-e olyan bibliai rész, ami megvilágosít, megerősít? Kérjük és hittel várjuk, hogy megszólaljon és megvilágosítson!

III. Az imádság eredménye és gyakorlata

A gyülekezet imádsága nem maradt észrevétlen: „*Amint könyörögtek, megrendült az a hely, ahol együtt voltak, megteltek mindnyájan Szentlélekkel, és bátran hirdették az Isten igéjét.*” Az imádság meghallgatásra került, hiszen bátran hirdették az Igét, és éppen ezt kérték. Ennek a bátorságnak, szabadságnak a háttérében pedig a Szentlélekkel való újonnan történő betöltekezés állt. Talán a Léleknek ehhez a kitöltetéséhez kapcsolódik a hely megrendülése, amely kifejezés utalhat földrengésre is, de jelentősége nem ebben áll. A megrendülés, megrázkódtatás sokkal inkább azt fejezi ki, amit a Jézusról szóló bátor igehirdetés tenni fog: megrendíti, felforgatja (Apcsel. 16.20) az egész világot. A Jézus Krisztusról, mint a megfeszített és feltámadt Isten Fiáról szóló tanúság valóban megrendíti, megrázza a világot. Megrendült a föld, amikor Jézus kilehelte a lelkét, és megrázkódtatott, amikor a harmadik napon feltámadt. Megrendültek hatalmas emberek, megrendültek birodalmak, megrázattak diktatúrák Jézus Krisztus neve és ereje előtt. És még egyszer meg fog rendülni az ég és föld akkor, amikor Jézus Krisztus visszajön dicsőségben. Nem csoda hát, hogy amikor Jézus követői erőt és bátorságot kérnek az Ige szólásához, valamint jeleket és csodákat az üzenet megerősítéséhez, megrendül a hely, ahol együtt vannak. Ez az imádság meghallgattatott, az Ige terjedt és növekedett, a világ megváltozott.

Mit kezdjünk mi ezzel az imádsággal? Szeretnénk így imádkozni, és kételyeink, kétségeink vannak állhatatosságunkkal, kitartásunkkal kapcsolatban. Amint a múlt heti fórumon elmondtam, ebben az évben különösen is szeretnénk az imádságra, a böjtre hangsúlyt helyezni. Különösen is fontos, hogy Isten Lelke adassék nekünk, és vezesse gyülekezetünket tovább azon az úton, amelyen elindultunk. Különösen is fontos a Szentlélek ereje az Ige bátor szólásához most, amikor annyi bűn, gonoszság és nyomorúság van országunkban. De mi van, ha kudarcot vallunk? Mi van, ha nem sikerül megújulnunk az imádságban? Mi van, ha nem rendül meg a hely? Marad a frusztráció, hogy kellene, de nem megy?

Bátorításul egy látszólag jelentéktelen, és mégis előremutató történetet szeretnék elmondani. Amikor Monoszlón megláttuk és kimondtuk, hogy az Úr mélyebb és kitartóbb imádságra, közbenjárásra és böjtre hív, valaki közülünk őszintén megfogalmazta aggodalmát: tart tőle, hogy ez frusztrációhoz vezet majd. Néhány héttel később tudtam meg, hogy egy másik testvérünk mellé lépett, és azt javasolta, hogy találkozzanak rendszeresen, hogy közösen imádkozzanak. Azóta kéthetente egy reggel, munka előtt, megjelennek a templomban, hogy imádkozzanak. Ezt jelenti engedelmesnek lenni az Úrnak. Hogy a családjukban, a testvéreinkkel, a házicsoportban elkezdjünk nagyobb figyelmet fordítani az imádságra. Hogy személyes és közösségi (országos) szorongatott helyzetünket feltárjuk az Úr elé. Hogy várjuk, Szentlelkével eljöjjön, és Igéjével megvilágosítson, új erőt adjon. Hogy kérjük, bátorítson fel minket Jézus Krisztus nevének magvallására, és nyújtsa ki kezét gyógyításra, jelek és csodák munkálására. Hogy amint sok kis közösség kezd egy szívvel és egy lélekkel így könyörögni, a kis lángocskákból hatalmasan izzó tűz születik. A Szentlélek tüze, amely megpróbál, megtisztít, és Jézus Krisztusért lángra lobbant. ÁMEN!